

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 138

При виконанні слюсарних робіт

КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025

КИЇВ

Погоджено:

✓ jd@kai.edu.ua

✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 138 При виконанні слюсарних робіт	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
		стор. 2 з 9	

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказ в.о. президента КАІ
Ксенії СЕМЕНОВОЇ
від «31» березня 2025 р. № 208/од

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 138

При виконанні слюсарних робіт

КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025

КИЇВ

Погоджено:

- ✓ jd@kai.edu.ua
- ✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 138 При виконанні слюсарних робіт	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
			стор. 3 з 9

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Вимоги безпеки перед початком роботи	4
3. Вимоги безпеки під час виконання робіт	5
4. Вимоги безпеки після закінчення роботи	5
5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях	5
6. Відповідальність за порушення інструкції з охорони праці	6

Погоджено:

✓ jd@kai.edu.ua

✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 138 При виконанні слюсарних робіт	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
			стор. 4 з 9

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. До самостійної роботи зі слюсарним інструментом допускаються особи, які пройшли:

- інструктаж з пожежної безпеки;
- інструктаж з охорони праці на робочому місці;
- навчання безпечним методам і прийомам праці;
- інструктаж з електробезпеки на робочому місці і перевірку засвоєння його змісту.

1.2. Працівник повинен проходити:

- повторний інструктаж з охорони праці на робочому місці не рідше, ніж через кожні шість місяців;
- позаплановий інструктаж: при зміні технологічного процесу або правил по охороні праці.

1.3. Робітник повинен:

- вміти надавати першу домедичну допомогу потерпілому при нещасному випадку;
- утримувати робоче місце в чистоті і порядку.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. При виконанні слюсарних робіт треба вдягати спецодяг, волосся прибрати під берет або кепку.

2.2. Перевірити справність інструменту і пристроїв:

- слюсарний верстат повинен бути без вибоїн, тріщин та інших дефектів;
- верстатні лежачі з паралельними губками і неспрацьовану на них насічкою, укомплектовані прокладками з м'якого металу для міцного захвату затискання виробів;
- рукоятка ударного інструменту(молотка і т.д.) повинна мати овальну форму в поперечному перерізі і бути прямою;
- інструменти ударної дії(зубила, крейцмейсели, борідки і пр.), повинні мати гладку потиличну частину без тріщин, задирок, наклепу та скосів;
- викрутки повинні бути з нескривленими стрижнями, так як можливо зісковзування леза з голівки гвинта або шурупа й травмування рук;
- гайкові ключі повинні відповідати розмірам болтів і гайок, зеви гайкових ключів повинні мати строго паралельні губки, відстань між якими має відповідати стандартному розміру, позначеному на ключі;
- торцеві і накидні ключі не повинні зміщуватися в з'єднаних рухливих частинах.

2.3. Інструмент на робочому місці повинен бути розташований так, щоб виключалася можливість його скочування чи падіння.

Погоджено:

✓ jd@kai.edu.ua

✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 138 При виконанні слюсарних робіт	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
			стор. 5 з 9

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. При використанні верстата укласти тільки ті деталі і інструмент, які необхідні для виконання даної роботи.

3.2. З лівого боку лещат на верстат кладуть інструмент, який беруть лівою рукою (молоток, напилек, гайкові ключі і т.д.), на середині верстата-вимірювальний інструмент.

3.3. Для зручності та з метою уникнення мікротравм верстатні лещата повинні бути встановлені так, щоб верхня частина губок знаходилася на рівні ліктя слюсаря.

3.4. Роботи з слюсарної обробки металів виконувати тільки після надійного закріплення їх у лещатах, щоб уникнути падіння і травмування робітників.

3.5. Пил і стружку з верстата змити щіткою. Забороняється здувати пил і стружку стисненим повітрям, ротом або прибирати пил і стружку голими руками, щоб уникнути травмування очей та рук.

3.6. При рубці, клепці, карбуванні та інших роботах, при яких можливе утворення від літаючих часток металу, слід користуватися захисними окулярами або маскою.

3.7. Робоча частина пневматичного інструменту має бути правильно заточена і не мати пошкоджень, тріщин, вибоїн і задирок. Бічні грані інструмента не повинні мати гострих ребер, хвостовик повинен бути рівним, без сколів, тріщин і щоб уникнути мимовільного випадання повинен відповідати розмірам втулки, бути щільно пригнаний і правильно центрований.

3.8. Для пневматичного інструменту повинні застосовуватися гнучкі шланги. Використовувати шланги, що мають пошкодження, забороняється.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Привести в порядок своє робоче місце.

4.2. Інструменти, пристосування та мастильні матеріали прибрати у відведене для них місце.

4.3. Зняти спецодяг, прибрати його в шафу, вимити руки та обличчя з милом, по можливості прийняти душ.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. В разі загоряння від іскри, що утворилася при ударі молотка або іншого ударного інструменту об поверхню сталевих деталей, необхідно вжити заходів до ліквідації загоряння.

5.2. При отриманні механічної травми необхідно зупинити кровотечу, обробити рану перекисом водню, накласти пов'язку. Якщо накладається джгут, необхідно зафіксувати час його накладення. При всіх видах механічних травм потерпілого необхідно доставити в лікувальний заклад.

Погоджено:

✓ jd@kai.edu.ua

✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 138 При виконанні слюсарних робіт	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
			стор. 6 з 9

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТИХ, ХТО ПРАЦЮЄ, ЗА ПОРУШЕННЯ ІНСТРУКЦІЇ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

6.1. За порушення вимог цієї інструкції працівники та здобувачі освіти несуть дисциплінарну, адміністративну, матеріальну і кримінальну відповідальність згідно нормативних актів, що діють в Університеті та чинним законодавством.

7. ПЕРША ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ НЕЩАСНИХ ВИПАДКАХ

7.1. Перша допомога при ураженні електричним струмом:

- при ураженні електричним струмом негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення – відтягнути його від струмопровідних частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал:

- при відсутності у потерпілого дихання і пульсу зробити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані приведення до тями починати негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.

7.2. Перша допомога при пораненні:

- при пораненні накласти стерильний перев'язочний матеріал на рану і зав'язати її бинтом. Якщо стерильного перев'язочного матеріалу з якоїсь причини немає, то для перев'язки можна використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку тощо. На частину ганчірки, що безпосередньо буде накладатися на рану, бажано накапати декілька крапель настоянки йоду, одержавши пляму розміром більше рани, після чого накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настоянку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

7.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах:

- при переломах і вивихах кінцівок пошкоджену кінцівку закріпити шиною, фанерною пластиною, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба;

- при переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або роту) прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку;

- при підозрі перелому хребта потерпілого покласти на спину на дошку, зняті двері, дерев'яний щит, ноші тощо та прив'язати таким чином, щоб при транспортуванні тіло залишалося нерухомим. Категорично **ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ** саджати потерпілого або ставити на ноги. Якщо поранений знаходиться без

Погоджено:

✓ jd@kai.edu.ua

✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 138 При виконанні слюсарних робіт	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
			стор. 7 з 9

свідомості, то його покласти на живіт, підклавши під верхню частину грудної клітки і лоб валики;

- при переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлі, чханні, рухах, туго забинтувати грудну клітку чи стягнути її рушником під час видиху.

7.4. Перша допомога при теплових опіках:

- при опіках вогнем, парою, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пухирі та перев'язувати опіки бинтом;

- при опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробити ватою, змоченою етиловим спиртом;

- при опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробити спиртом або 3 %-вим марганцевим розчином;

- при опіках третього ступеня (змертвіння шкірної тканини) накрити рану стерильною пов'язкою та викликати лікаря.

7.5. Перша допомога при кровотечі:

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

– підняти поранену кінцівку вгору;

– рану закрити стерильним перев'язочним матеріалом, складеним у трубку, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4–5 хвилин. Якщо кровотеча зупинилася, не знімаючи накладеного матеріалу, на нього покласти ще одну подушечку зі стерильного перев'язочного матеріалу чи шматок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);

– у разі сильної кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосувати стискання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок в суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою. Терміново викликати лікаря.

Погоджено:

✓ jd@kai.edu.ua

✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 138 При виконанні слюсарних робіт	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
		стор. 8 з 9	

(Ф 03.02 – 31)

УЗГОДЖЕННЯ:

	Підпис	Власне ім'я, ПРИЗВИЩЕ	Посада	Дата
Розробник		Валентина КУЧЕРЯВА	Провідний інженер з охорони праці	
Узгоджено		Володимир БІЛИЙ	Заступник начальника юридичного відділу	

Рівень документа – 2а

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Погоджено:

✓ jd@kai.edu.ua

✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 138 При виконанні слюсарних робіт	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
		стор. 9 з 9	

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

Дата внесення змін	№ листа/сторінки(пункту)	Опис змін	Обґрунтування змін	Ініціатор змін

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

Дата ревізії	№ акту проведення ревізії	Відповідальн ий підрозділ	Висновок

Погоджено:

✓ jd@kai.edu.ua

✓ op@kai.edu.ua